

Obsah

1	Úvod (Ing. F. Janíček)	9
1.1	Význam a funkce výrobních prostředků ve výrobním oboru	9
1.2	Hlavní směry rozvoje v oblasti strojů a zařízení	9
1.3	Základní rozdělení strojů a zařízení používaných při zpracování dřeva	9
1.4	Obsah předmětu, jeho členění, souvislost s ostatními vyučovacími předměty a význam pro přípravu k povolání	10
2	Sušárny a zařízení pro vlhčení a klimatizování dřeva (Ing. F. Zbořil)	11
2.1	Sušárny dřeva	11
2.1.1	Rozdělení sušáren	11
2.1.2	Komorové sušárny	12
2.1.3	Tunelové sušárny	15
2.1.4	Speciální sušárny	17
2.2	Zařízení, měřicí a kontrolní přístroje sušáren	20
2.2.1	Ohřívací a vlhčicí zařízení	20
2.2.2	Zařízení pro výměnu a proudění vzduchu	21
2.2.3	Měřicí, kontrolní a regulační přístroje	23
2.3	Zařízení na vaření, paření a máčení dřeva	24
2.3.1	Zařízení na vaření dřeva	24
2.3.2	Zařízení na paření dřeva	25
2.3.3	Zařízení na máčení dřeva	27
2.4	Klimatizační zařízení	28
	<i>Kontrolní otázky</i>	29
3	Výrobní zařízení pro výrobu nábytku (Ing. F. Janíček)	30
3.1	Dřevoobráběcí stroje	30
3.1.1	Rozdělení dřevoobráběcích strojů	30
3.1.2	Pily	30
3.1.2.1	Pásové pily	32
3.1.2.2	Kotoučové pily	33
3.1.3	Frézky	38
3.1.3.1	Srovnávačky	38
3.1.3.2	Tloušťkovačky	39
3.1.3.3	Tvarovačky	44
3.1.3.4	Svislé spodní frézky	46
3.1.3.5	Svislé horní frézky	47
3.1.3.6	Kopírovací frézky	48
3.1.3.7	Čepovací frézky	50
3.1.3.8	Ozubovačky	52
3.1.4	Soustruhy	54
3.1.4.1	Hrotové soustruhy	54
3.1.4.2	Poloautomatické a automatické soustruhy	55
3.1.4.3	Okružovačky	56
3.1.5	Vrtačky	57

3.1.5.1	Svislé a vodorovné vrtačky	57
3.1.5.2	Skupinové vrtačky	57
3.1.5.3	Vysukovačky	59
3.1.6	Dlabačky	59
3.1.6.1	Vrtací dlabačky	59
3.1.6.2	Řetězové dlabačky	61
3.1.6.3	Hřebenové dlabačky	61
3.1.7	Brusky	62
3.1.7.1	Kotoučové brusky	62
3.1.7.2	Válcové brusky	63
3.1.7.3	Pásové brusky	65
3.1.8	Sdružené stroje	70
3.1.8.1	Sdružená srovnávací a tloušťkovací frézka	71
3.1.8.2	Sdružená spodní frézka s kotoučovou pilou, vrtací dlabačkou a dalším příslušenstvím	72
3.1.8.3	Univerzální dřevoobráběcí stroj	74
3.1.8.4	Sdružený formátovací a frézovací stroj	74
	<i>Kontrolní otázky</i>	78
3.1.9	Nástroje	78
3.1.9.1	Pily	78
3.1.9.2	Nože a frézy	80
3.1.9.3	Vrtáky a dlabací nástroje	81
3.1.9.4	Soustružnické nože	84
3.1.9.5	Brousící nástroje	84
3.1.9.6	Otupování nástrojů	85
3.1.9.7	Upínání nástrojů	85
	<i>Kontrolní otázky</i>	88
3.2	Stroje na výrobu dýh a sesazenek (Ing. F. Zbořil)	88
3.2.1	Loupací stroje	88
3.2.2	Kráječky	90
3.2.3	Nůžky na dýhy	90
3.2.4	Sesazovací stroje	94
3.3	Dřevotvarovací, spojovací a montážní stroje a zařízení	94
3.3.1	Lisy	94
3.3.1.1	Lisy s rovinnými deskami	94
3.3.1.2	Lisy s tvarovanými lisovacími deskami	95
3.3.2	Ohýbačky	97
3.3.2.1	Ramenové ohýbačky	97
3.3.2.2	Ohýbací stroj s otočnou tvárnici	98
3.3.2.3	Ohýbací zařízení na přední a zadní nohy židlí	99
3.3.2.4	Speciální ohýbací stroje a zařízení	100
3.3.3	Nanášečky lepidla	100
3.3.4	Olepovačka boků	104
3.3.5	Hřebíkovací, sešivací a vázací stroje	105
3.3.6	Montážní zařízení	107
	<i>Kontrolní otázky</i>	109
3.4	Zařízení pro povrchovou úpravu dřeva (Ing. F. Janiček)	110
3.4.1	Stříkací zařízení s příslušenstvím	110
3.4.1.1	Stříkací pistole	110
3.4.1.2	Tlakový zásobník nátěrové hmoty	113
3.4.1.3	Stříkací kabiny	113
3.4.2	Nanášečky nátěrových hmot	113
3.4.2.1	Polévací nanášečky laku	113
3.4.2.2	Válcové nanášečky laku	116

3.4.2.3	Máčecí nanášečky	117
3.4.3	Leštičky	117
3.4.3.1	Pásové leštičky	117
3.4.3.2	Válcové leštičky	118
3.4.4	Zařízení na vytvrzování nátěrových hmot	119
3.4.4.1	Sušárny pro teplovzdušné sušení	122
3.4.4.2	Vytvrzovací tunely radiální	122
	<i>Kontrolní otázky</i>	123
3.5	Ruční stroje (Ing. F. Zbořil)	123
3.5.1	Ruční elektrické stroje	123
3.5.1.1	Pily	123
3.5.1.2	Frézky	124
3.5.1.3	Brusky	126
3.5.1.4	Leštičky	127
3.5.1.5	Šroubováky	127
3.5.1.6	Vrtačky	128
3.5.2	Ruční pneumatické stroje	128
	<i>Kontrolní otázky</i>	131
3.6	Bezpečnost a ochrana zdraví při práci (Ing. F. Janiček)	131
	<i>Kontrolní otázky</i>	135
4	Elektrické stroje a zařízení (J. Vozár)	136
4.1	Požadavky kladené na elektrické stroje a zařízení v dřevozpracujícím průmyslu	136
4.2	Rozvody elektrické energie	139
4.2.1	Přípojky a rozváděče	139
4.2.2	Pojistky, jističe a vypínače	140
4.2.3	Vodiče a kabely	142
4.3	Stejnoseměrné a střídavé stroje, jejich využití v dřevozpracujícím průmyslu	142
4.3.1	Stejnoseměrné stroje	142
4.3.2	Střídavé stroje	145
4.3.3	Transformátory	148
4.3.4	Měníče	149
4.4	Elektrický ohřev	149
4.4.1	Zdroje elektrického tepla	149
4.4.2	Využití elektrického tepla	151
4.5	Elektrické osvětlení	151
4.6	Bezpečnostní předpisy při práci na elektrických zařízeních	153
4.7	Protipožární předpisy pro manipulaci s elektrickým zařízením	154
	<i>Kontrolní otázky</i>	154
5	Dopravní stroje a zařízení pro výrobu nábytku a stavebně truhlářskou výrobu (J. Vozár)	155
5.1	Bezokolejová vnitrozávodová doprava	155
5.1.1	Bezmotorové dopravní vozíky	155
5.1.2	Motorové dopravní vozíky	158
5.1.3	Přepravní pomůcky	160
5.2	Kolejová vnitrozávodová doprava	162
5.2.1	Části kolejových drah	162
5.2.2	Tažné prostředky	163
5.2.3	Vozíky a posuvny pro kolejovou dopravu	163
5.2.4	Výtahy	165
5.2.5	Zásady obsluhy, ochrany před úrazem a požárem při používání vozidel vnitrozávodové dopravy	167

	<i>Kontrolní otázky</i>	168
5.3	Mezistrojové a mezioperační dopravníky a manipulační zařízení (Ing. F. Janiček)	168
5.3.1	Mezistrojové a mezioperační dopravníky	170
5.3.1.1	Nosné, tažné a opěrné mechanismy dopravníků	173
5.3.1.2	Způsoby pohybu výrobků a rychlosti přemísťování	174
5.3.1.3	Příklady použití dopravníků	176
5.3.2	Manipulační zařízení	178
5.3.2.1	Otáčeče a obraceče	179
5.3.2.2	Vkládače a odkládače	180
5.3.2.3	Příklady použití manipulačních zařízení	187
	<i>Kontrolní otázky</i>	190
5.4	Vzduchotechnické dopravní stroje a zařízení (J. Vozár)	190
5.4.1	Hlavní části zařízení a strojů pro výrobu a rozvod tlakového vzduchu	190
5.4.1.1	Ventilátory	191
5.4.1.2	Dmychadla	191
5.4.1.3	Vývěvy	192
5.4.1.4	Kompresory	193
5.4.2	Hlavní části odsávacích zařízení pro dopravu pilin a třísek	195
5.4.2.1	Uspořádání odsávacích zařízení	195
	<i>Kontrolní otázky</i>	197
5.5	Hydraulická zařízení	198
5.5.1	Hlavní části zařízení a strojů pro výrobu a rozvoj tlakového oleje	198
5.5.2	Hlavní části hydraulických zařízení obráběcích strojů a přípravků	200
	<i>Kontrolní otázky</i>	202
6	Automatizační prostředky, částečně automatizované stroje a zařízení, mechanizované a částečně automatizované linky (Ing. F. Janiček)	204
6.1	Přehled automatizačních prostředků, jejich druhy a použití	204
6.1.1	Základní pojmy z oblasti mechanizace a automatizace	204
6.1.2	Regulace a regulační obvody	206
6.1.3	Prvky a soubory automatizačních prostředků	208
6.2	Automatické a částečně automatizované stroje a zařízení	210
6.2.1	Automatická sušárna řeziva	211
6.2.2	Automatické zkracovací pily	213
6.2.3	Automatická programově řízená vrtačka	215
6.2.4	Částečně automatizované řízení vkládače	217
6.2.5	Automatické kopírovací stroje	219
6.2.6	Číslicově řízené stroje	219
	<i>Kontrolní otázky</i>	224
6.3	Mechanizované a částečně automatizované linky	225
6.3.1	Částečně automatizované linky pro přípravu konstrukčních desek	226
6.3.2	Částečně automatizované linky na dýchání plošných dílců	232
6.3.3	Částečně automatizované linky pro konstrukční obrábění	236
6.3.4	Částečně automatizované linky na broušení dřeva a laku	242
6.3.5	Částečně automatizované linky pro povrchovou úpravu	248
6.3.6	Částečně automatizované linky pro montáž nábytku	251
6.3.7	Mechanizované linky pro montáž nábytku	253
6.3.8	Mechanizované linky balení	256
6.3.9	Částečně automatizované linky na výrobu stavebně truhlářských výrobků a ohýbaného nábytku	258
	<i>Kontrolní otázky</i>	262
	Literatura	263